ANUL X No. 2771 — Ediția de seară — MARȚI 4 MARTIE 1897

Abonamente
încep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ
și se plătesc înainte
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ
Șase lunĭ 15 » « » 25 »
Treĭ lunĭ 8 » » » 13 »
Numărul 10 banĭ
In streinătate 15 banĭ

Adevĕrul

„Să te ferești Romîne, de cuĭŭ strein în casă!"
V. Alexandri

ADMINISTRATIA
PASAG. BANCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25)
Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ
REDACTIA
PASAG. BANCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25)

CRIZA

O dată cu ediția de seara a „Adevĕruluĭ" de astă-zi, cititoriĭ sînt rugațĭ să reclame chioșcarilor și vînzătorilor de ziare SUPLIMENTUL GRATUIT CU ȘTIRILE DE DIMINEAȚA.

DRUM BUN!

Acum două săptămînĭ, cînd se vestise în țară că «ignobilul» revine la putere, știrea, ziceam noĭ, a produs un efect maĭ dezastruos de cît dacă s'ar fi aflat că cĭuma și-a făcut apariția la Dunăre saŭ că Rușiĭ aŭ trecut Prutul!

Azĭ, demisiunea din președinția Senatuluĭ, retragerea din șefia partiduluĭ și intrarea în vĭața privată a D-luĭ Dim. Sturdza, a produs o bucurie nedescriptibilă, o veselie zgomotoasă, o ușurare a sufletelor.

— *Uf! bine că am scăpat de acest om,* rostește fie-care cetățean fără deosebire de părere politică.

Singuriĭ conservatoriĭ par maĭ puțin entuziaștĭ. Omul acesta, grație prostieĭ și reacționarizmuluĭ săŭ, făcea tot ce era posibil ca să apropie de putere pe D. Lascar Catargiu. Căderea luĭ de la cîrmă și venirea guvernuluĭ D-luĭ Aurelian, aŭ îndepărtat pe conservatorĭ de la puterea de care eraŭ așa de aproape.

Și acum o singură temere este în toate sufletele și o singură dorință se exprimă;

— *Numaĭ de nu șĭ-ar lua de gînd!*

In adevăr, aceasta ar fi jalnic de tot. Din marea bucurie ce ne-a pricinuit scăparea de acest om nefast, am recădea într'o crudă disperare de soarta aceste ĭ țărĭ, menită să cadă din brațele senile ale luĭ Lascar Catargiu, în mîĭnile luĭ Dim. Sturdza!

Și acum să judecăm cu sînge rece acest fapt politic, în ĭpoteza că este serios și că omul care a trăit numaĭ din umilințĭ, din compromisurĭ, din scuze și retractărĭ, nu va reveni asupra hotărîreĭ luate șĭ, decĭ, nu va reîncepe să incurce lumea cu intrigile luĭ răŭ-făcătoare.

Retragerea D-luĭ Sturdza, foarte probabil, se datorește palatuluĭ. Cît timp *ignobilul* s'a crezut bine la palat, puțin îĭ păsa de partid. El știa perfect că poate obține și *șefia* partiduluĭ și frînele guvernuluĭ, cu un singur gest din partea luĭ Carol. Guvernul D-luĭ Aurelian, am constatat, vaĭ! că nu este alcătuit din oamenĭ de bronz, ci din muritorĭ de o speță foarte comună, carĭ aŭ naivitatea de a crede că tocmaĭ eĭ sînt în stare să împace toată lumea, să dezarmeze pe adversarĭ și să guverneze ca într'o «ferice Arcadie». I-am vĕzut pe aceștĭ oamenĭ încovoindu-șĭ spinarea înaintea unuĭ șef desconsiderat și vrednic de hala vechiturilor, suferind loviturile de cravașă ale acestuĭa și, drept răspuns, într'o îmbrățișare, abdicînd de la toate pretențiunile de independență.

Nu dar de frica acestor oamenĭ docilĭ și fără inițativă, *încurcă-lume* Sturdza, omul-pălme și omul-intrigă a fost nevoit să dea înapoĭ și să declare că este prea xenamorisit pentru a se maĭ ocupa de politică.

Regele a fost acela care de astă dată a făcut un act inconstituțional, ca în tot-d'a-una, dar un act de salubritate publică, făcînd să se ridice din arena politică acest stîrv pestilențios, care otrăvia întreaga țară și conducea spre mormînt partidul liberal.

Dimitrie Sturdza știe că nu-ĭ deglumit cu Carol I și, după o vizită la palat, după un dejun cu regele, s'a întors acasă și în loc ca să-șĭ deschidă vinele, ca altă dată filozoful Seneca, și-a scris demisiunea, pe care alaltă-erĭ a cetit-o în Senat D. Petre Grădișteanu.

Și acum, «ignobilul» va fi un mort de treabă și de ispravă saŭ va fi un mort recalcitrant?

In cazul al douilea, țara ar trebui să se ridice ca un singur om ca să apese peste pĭatra mormîntală a omuluĭ fatal și să facă cum se uzitează cu strigoiĭ, să-ĭ bată și un par în inimă.

Ațĭ văzut, la țară, cînd se îneacă un cîĭne rîĭos?.. Animalul e aruncat în apă, el se zbate, se dă afund și apoĭ ĭese la suprafață. Pe maĭ însă, oameniĭ îĭ aruncă cu pietre. Cîĭnele din noŭ se afundă, ĭarășĭ ĭese la suprafață și ĭarășĭ e bombardat, pînă cînd, amețit de loviturĭ, obosit, unda îl coprinde și totul este sfîrșit...

Luĭ Dimitrie Sturdza, omul care se îneacă acum, care maĭ gîndește încă să se agațe de putere, țara întreagă trebuĭe să-ĭ facă ceea-ce săteniĭ fac cîĭneluĭ rîĭos.

Const. Mille.

SATIRA POLITICA

Cazul Fonton

Excelența sa Fonton, simțind că se găsește într'o țară fără de moral și fără de prințip, în care miniștriĭ fac concurență luĭ Gerodel, iar virtutea e o madamă fără perdea, s'a apucat de blestemățiĭ.

Nicĭ una nicĭ două, *Gospodin Fonton* și-a luat matracuca la brațetă, a închiriat o lojă la Teatrul Național și s'a instalat cu Dumneaeĭ drept în fața suveranilor.

Acest suveran dispreț pentru tot ce țara noastră are maĭ rapace, a produs un mare scandal, așa în cît se spune că chiar la Coana Frosa, din strada Sfîntul Constantin, *externele* eraŭ indignate și vociferaŭ: „Adică ce este ca și ce sîntem noĭ!"

Dar simpaticul Fonton, în calitate de rus autocratic, nu știe ce vrea să zică un: „*Vox populi!*"

Vax.

Locotenentul TRINGHETI
(mort în lupta de la Vukolies)

SITUATIA EUROPEI

Chestia cretană. - Franța și Rusia. Sfărîmarea dubleĭ alianțe.

Chestia cretană

Chestia cretană a intrat în a doua și poate în ultima eĭ fază.

Rusia a propus marilor puterĭ europene ca Grecia să fie pentru a doua oară somată și dacă în termen de cincĭ zile nu se va supune voințeĭ Europeĭ, atît Creta cît și porturile Grecieĭ să fie blocate.

Această nouă notă are o importanță mult maĭ mare de cît cea d'intîĭ, căcĭ pe lîngă că prevede și blocarea în caz de nesupunere, maĭ este și faptul că direcțiunea tratărilor diplomatice este încredințată Rusieĭ. Aceasta ar fi mult maĭ în stare de cît Germania, ca la un eventual refuz din partea Grecieĭ, să aplice măsurile coercitive și să provoace astfel complicațiunĭ grave în Orient.

Dar afară de gravitatea situațiuneĭ cît privește pe Grecĭ, noua fază în care intră chestia cretană devine foarte importantă și prin faptul că de astă dată vom avea pe Rusia față de Franța, tratînd fie-care din alt punct de vedere chestia cretană.

Franța și Rusia

Intr'adevăr, este știut că în această chestie Franța a luat o atitudine foarte lămurită în favoarea Grecieĭ. Străzile Parisuluĭ răsună zilnic de strigătele entuziaste ale eleno-fililor, presa democrată și conservatoare vorbește de politica tradițională a Franțeĭ, care trebuĭe urmată și astă-zĭ, ĭar guvernul francez, temîndu-se de furia poporuluĭ, nu îndrăznește să ĭa nicĭ cea maĭ mică măsură în contra Grecilor.

Acum cîte-va zile, cînd împăratul Wilhelm a propus blocarea și chĭar bombardarea Grecieĭ, guvernul francez a refuzat cu energie această propunere contrară politiceĭ franceze și maĭ ales o propunere ce venea de la un monarch prusiac. Iĭ era ușor guvernuluĭ francez a refuza cînd acel care propunea era împăratul Wilhelm.

Dar ĭată că după opt zile aceeașĭ propunere este făcută din noŭ Franțeĭ, de astă-dată însă nu de un inimic, ci de cel maĭ ĭubit prieten și aliat al eĭ, de Rusia! Guvernul francez va primi orĭ nu această propunere? Iată o întrebare de care depinde nu numaĭ chestia cretană, ci și întreaga constelațiune a statelor europene.

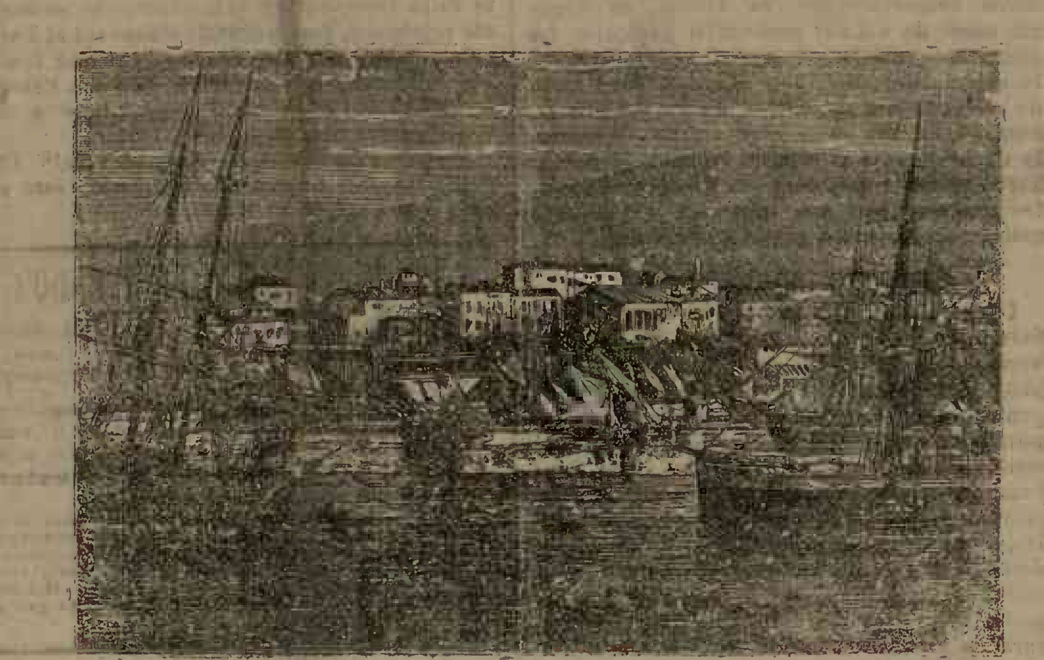
Sfărîmarea dubleĭ alianțe

Situațiunea guvernuluĭ francez devine foarte grea, căcĭ orĭ refuză propunerea Rusieĭ și alianța franco-rusă este dacă nu cu desăvîrșire, dar, în parte, sfărîmată; orĭ primește, și atuncĭ lucrează în contra opiniuneĭ și intereselor poporuluĭ francez, expunîndu-se a provoca ura acestuĭa în contra Rusieĭ.

Guvernul francez se află dar într'o dilemă din cele maĭ pericoloase, ĭar inimiciĭ Franțeĭ și aĭ Rusieĭ îșĭ freacă mîĭnile de bucurie văzînd că dubla alianță atît de trîmbițată, va fi în curînd îngropată pe vecĭ.

Val.

Vederĭ din Grecia

FORTUL PYREU

Tipurĭ din Grecia

Un atenian

Depeșile noastre

(Serviciŭ particular)

Atitudinea Italieĭ. — O nouă notă. — Cincĭ zile termen.—Manifestațiunĭ engleze.—Masacre în Armenia. Turburărĭ în Franța.— Alegerile în Bohemia.— Bursa din Viena

2 Martie, orele 11 și jum. noaptea

Roma.

Guvernul italian a acceptat propunerile Rusieĭ pentru a se lua măsurĭ coercitive în contra Grecieĭ.

Patru marĭ puterĭ perzistă a susține prima notă prezintată guvernuluĭ grec.

Astă-zĭ vor preda o a doua notă identică cu cea d'intîĭ, acordînd Grecieĭ un termen de cincĭ zile pentru a răspunde.

Londra.

Zilnic aŭ loc acĭ marĭ manifestațiunĭ de stradă în favoarea Grecieĭ. Oratoriĭ cer ca guvernul englez să susțină pe Grecĭ în toate pretențiunile lor.

Telegrame din Armenia vestesc că acolo s'aŭ întîmplat nouĭ măcelurĭ în contra armenilor. Guvernul englez va interveni pe lîngă sultan pentru a lua măsurĭ în contra acestor atrocitățĭ.

Paris.

Intrunirĭ numeroase se țin zilnic în favoarea Grecieĭ. Intrunirile sînt urmate de manifestațiunĭ zgomotoase de stradă. Poliția a intervenit, dar n'a fost în stare să împrăștie pe manifestanțĭ, carĭ cer ca guvernul francez orĭ să susțină anexarea Creteĭ la Grecia, orĭ să se retragă de la putere.

Guvernul francez nu poate să accepte propunerile Rusieĭ pentru blocarea Grecieĭ, temîndu-se de o revoluție în Franța.

Praga.

La alegerile de Cameră aŭ reușit în Bohemia: 11 cehĭ, 7 socialiștĭ și 2 liberalĭ.

Viena.

Bursa foarte fermă. Cursurile merg crescînd.

MITIȚA INTRIGANTUL

Un ziar povestește cum că D. Sturdza, mergînd la Berlin ca să se consoleze pentru căderea de la minister, s'ar fi apucat să bage zîzaniĭ între regele Carol și împăratul Wilhelm.

Și noĭ știam ceva în această afacere, dar informațiunile noastre alterează, întru cît-va, versiunea confratelui. Și ĭată ce știm:

D. Mitiță Sturdza s'a dus la Berlin cu scopul de a se pune bine cu împăratul Wilhelm în fața căruĭa s'a recomandat ca singurul politician romîn profund devotat politiceĭ și intereselor germane. In acelaș timp, D-sa a arătat că regele Carol, apropiindu-se prea călduros de Austro-Ungaria, a devenit ceva maĭ strein de Germania.

Pe cît știm noĭ, despre relațiunile noastre prea călduroase cu Austria *a fost vorba, ĭar nicĭ de cum despre o politică* rusofilă.

Ceva maĭ mult, D. Sturdza știa că relațiunile regeluĭ Carol cu împăratul Wilhelm nu sînt tocmaĭ strălucite *și că, de unde pînă la venirea pe tron a luĭ Wilhelm al II-lea relațiunile cele maĭ strînse eraŭ între Bucureștĭ și* Berlin, *de la această dată, Berlinul a rămas ceva maĭ rece, ĭar dragostea s'a stabilit între Bucureștĭ și* Viena.

De această situațiune a voit să profite D. Sturdza și de aceea D-sa a spus împăratuluĭ: „Astăzĭ politica externă a Romînieĭ o conduce regele Carol și cum regele Carol stă 'n cele maĭ bune raporturĭ cu Austria, evident că pentru a sluji interesele speciale ale Germanieĭ, n'a maĭ rămas un singur bărbat politic, afară de... de mine."

Iată marea politică a mititeluluĭ politician.

Dragoș

CRIZA

Intrevederile.—Cauzele retrageriĭ.— Legile guvernuluĭ. D. Porumbaru. La rege. La consiliul de miniștri. Decizia guvernuluĭ. - Demisia.— La Creditul Rural. - Versiunea sturdzistă.—Guvernamentaliĭ.

Demisia D-luĭ Dim. Sturdza a zăpăcit cu totul pe liberalĭ. Ceea-ce îĭ miră maĭ ales pe amiciĭ D-luĭ Sturdza, este faptul că acesta nu s'a consultat cu nimenĭ și nicĭ n'a voit Sîmbătă toată ziua să primească pe nimenĭ.

Intrevederile

Numaĭ D. G. Cantacuzino, ministrul de finanțe, a fost primit Sîmbătă la 4 de D. Dim. Sturdza și aŭ convorbit aproape o oră.

Pe la 5 fără un sfert D. G. Cantacuzino s'a întors la Senat, unde îl aștepta D. P. S. Aurelian și ĭ-a comunicat acestuĭa rezultatul convorbireĭ cu D. Sturdza.

D. Aurelian se închisese în cabinetul președinteluĭ Senatuluĭ cu D. Cantacuzino și nimenĭ, nicĭ chĭar D. V. Lascar, n'a azistat la convorbire.

D. Aurelian era decis ca Sîmbătă seara la ora 7 să se ducă la D. Sturdza ca să aĭbă o explicație cu D-sa.

Cauzele retragereĭ

Acum să maĭ dăm cîte-va amănunte asupra cauzelor carĭ aŭ făcut pe D. Dim. Sturdza să se retragă.

Un fost ministru în cabinetul D-luĭ Dim. Sturdza spunea ĭerĭ următoarele:

Cînd a fost ales D. Sturdza președinte al Senatuluĭ în urma declarațiilor ce făcuse în consfătuirea majorităților, el se aștepta că guvernul îl va trata într'adevăr ca pe un șef și-l va consulta asupra tuturor legilor ce va depune. Dar guvernul nu numaĭ că n'a făcut aceasta, ci a mers maĭ departe; chĭar cînd D. Sturdza s'a pronunțat categoric în contra unuĭ proĭect, guvernul l-a susținut maĭ departe. Ast-fel el se găsĭa azĭ în următoarea alternativă: saŭ să combată unele legĭ, saŭ să lase ca partidul să se contrazică fața de tot ce a zis și susținut în opoziție. Poziția luĭ de șef era grea in ambele cazurĭ și de aceea a preferat maĭ bine să se retragă. S'a convins și D. Sturdza că situația de șef fără putere este imposibilă.

Legile guvernuluĭ

D. Dim. Sturdza — după cum am spus-o încă de acum o săptămînă — e în contra următoarelor proĭecte de legĭ:

1) Modificător al legeĭ C. F. P.

2) Prin care se creĭază Casa Rurală.

3) Prin care se modifică legea exproprierilor.

D-sa a cerut guvernuluĭ să introducă maĭ multe modificărĭ în aceste legĭ.

Și cum dintre toate aceste proĭecte de legĭ, acela modificător al legeĭ C. F. P. trecuse prin secțiile Senatuluĭ și D. Țoni depusese raportul de cîte-va zile, decĭ putea să fie luat în orĭ-ce moment în discuție de Senat, D. Sturdza a cerut formal D-luĭ Aurelian ca să se amîne cîte-va zile discutarea acestuĭ proĭect de lege, pentru ca să se înțeleagă asupra modificărilor ce credea D-sa că trebuĭe să ĭ se aducă.

D. P. S. Aurelian a declarat că va amîna discuția proĭectuluĭ de lege.

D. Porumbaru

D. Aurelian însă, nu a comunicat această convorbire pe care a avut-o cu D. Dim. Sturdza D-luĭ Porumbaru, de oare-ce, după cum știŭ cetitoriĭ noștri, D. ministru al lucrărilor publice făcuse maĭ mult timp pe bolnavul și nu ĭeșise din casă, tocmaĭ ca să nu fie singur în fața D-luĭ Sturdza la Senat, unde îndată ce ar fi venit, Senatul putea să-ĭ ceară să înceapă discuția asupra C. F. P.

Cum însă Joĭ s'a terminat discuția legeĭ Caseĭ Rurale la Cameră, Vinerĭ, D. Porumbaru a apărut la Senat, știind acum că puteaŭ azista la ședință și D-niĭ Aurelian și V. Lascar.

Indată ce l-a zărit pe banca ministerială, D. colonel Obedeanu s'a și ridicat și a cerut ca a doua zi, Sîmbătă, să se puĭe la ordinea zileĭ proĭectul de lege al C. F. P.

D. Porumbaru, foarte radios, a declarat că consimte.

Și Senatul a decis ca a doua zi să ĭa în discuție legea C. F. P.

D. Dim. Sturdza

In timpul săptămîneĭ, cînd D. Dim. Sturdza avusese maĭ multe discuțiĭ cu D-niĭ Aurelian și Lascar, comunicase partizanilor săĭ situația rea pe care ĭ-o creĭază guvernul.

Mulțĭ d'intre amiciĭ D-sale, carĭ îĭ ceruse ca o-dată cu alegerea sa ca președinte la Senat să puĭe și chestia ministerială și D. Sturdza refuzase, îĭ făceaŭ imputărĭ că nu ĭ-a ascultat și il îndemnaŭ să ĭa acum o atitudine hotărîtă.

Atuncĭ D. Dim. Sturdza, care n'a făcut nicĭ o-dată un pas fără ca să consulte pe rege, s'a dus la palat.

La rege

Vinerĭ, după cum am spus, D. Dim. Sturdza a dejunat la palat. D-sa a avut o convorbire cu regele chĭar înainte de dejun.

Aceĭ carĭ eraŭ în sala cea mare—fiind invitațĭ la dejun—spun că D. Dim. Sturdza, cînd a ĭeșit din bĭuroul regeluĭ și a venit în salon, se clătena pe picĭoare, era complect deprimat, avea aĭerul unuĭ om cu totul zăpăcit.

După dejun, D. Dim. Sturdza a fost din noŭ reținut de rege.

La consiliul de miniștri

De la palat, Vinerî seara D. Dim. Sturdza s'a dus acasă, unde i s'a comunicat cele ce se petrecuseră la Senat.

Atuncî D. Dim. Sturdza s'a dus la consiliul de miniștri și acolo a protestat cu violență în contra faptuluî că deși se înțelesese cu D. Aurelian să amîne discuția proiectuluî de lege asupra C. F. P., totuși D. prim-ministru, profitînd de lipsa D-sale de la Senat, a decis ca a doua-zi să se ia legea în discuție.

D. Aurelian a răspuns că aceasta a făcut-o D. Porumbaru, care nu fusese prevenit.

D. Dim. Sturdza, după ce a maî protestat că nu i se dă respectul ce se cuvine șefuluî, a părăsit consiliul.

Decizia guvernuluî

După plecarea din consiliŭ a D-luî Sturdza, ceï-l'alțî miniștri aŭ decis ca să amîne pe a doua zi discuția legeî C. F. P. pentru ca să împace pe D. Sturdza. Și pentru ca amînarea să se poată face fără nicî o discuție, s'a decis ca D. Porumbaru să se facă ïar bolnav.

Intocmaî ca la teatru: Relache din cauză de boală a D-șoareî X.

Și într'adevăr, Sîmbătă D. Porumbaru nicî n'a venit la Senat.

Demisia

Ajuns acasă, D. Sturdza s'a încuïat în bibliotecă.

Șeful era furios nu numaî pe rege și pe guvern, dar și pe partizaniî săî, de oare-ce aceștia nu știŭ să-l impuïe la guvern.

A doua zi de dimineață, a trimis faïmoasa demisie la Senat, vice-președinteluî, D. P. Gradișteanu.

Demisia era trimisă în mod oficial.

D. Grădișteanu, cînd a primit-o, a căutat îmediat să se consulte cu D-niî P. S. Aurelian și V. Lascar. Aceștia aŭ sosit imediat la Senat, chïemațî fiind prin telefon.

In consiliul pe care l-aŭ ținut și la care aŭ luat parte și D-niî G. Mîrzescu și G. Cantacuzino, aŭ decis să comunice demisia Senatuluî, maî ales că toțî ceî carî fuseseră să-l vadă nu aŭ fost primițî.

Sturdziștiî făceaŭ mare zgomot. Eî cereaŭ ca demisia să fie ținută secretă. D. Grădișteanu a declarat însă că nu putea să facă aceasta, de oare-ce demisia era oficială.

Ce a urmat se știe. Acum să vedem ce s'a făcut ïerî.

La Creditul Rural

Erî a fost adunare la Creditul Rural, unde e președinte D. Dim. Sturdza. Aci s'a întîlnit D. Aurelian cu D. Dim. Sturdza și aŭ avut o lungă convorbire intimă, după ce s'a ridicat ședința.

Părerea unor fruntașî liberalî este că se va face împăcare și D. Dim. Sturdza, convins că nu a nimerit momentul ca să răstoarne guvernul, se va întoarce la președinția Senatuluî.

Versiunea sturdzistă

Erî, sturdziștiî afirmaŭ că lovitura D-luî Dim. Sturdza a reușit perfect și că guvernul șî-a dat demisia.

Eî spuneaŭ că D. Sturdza a demisionat de oare-ce nu putea să maî continue cu situația actuală, în care D-sa e șef numaî cu numele.

Alțî sturdziștî maî puțin optimiștî spun că guvernul nu șî-a dat încă demisia, dar că azî la Cameră și Senat amiciî D-luî Dim. Sturdza vor pune pe față chestia, cerînd retragerea D-luî Aurelian, pentru a se da președinția consiliuluî D-luî Dimitrie Sturdza.

Eî afirmă că regele a spus D-luî Sturdza că nu se ocupă cine să fie prim-ministru, D-sa saŭ D. Aurelian; ceea-ce vrea e liniștea și unitatea în partid, orî-care ar fi șeful.

Prin urmare, acum se impune ca D. Dim. Sturdza să ïa șefia în mod efectiv.

Guvernamentaliî

Guvernamentaliî, din potrivă, spun că lovitura de teatru a D-luî Sturdza a zdrobit cu totul pe șeful liberalilor și a întărit foarte mult situația guvernuluî.

Rep.

ȘTIRI LITERARE

In editura librărieî David I. Benvenisti (Craiova) vor apare în curînd ediția II-a din **Viața luî Isus**, celebra carte a luî *Renan* și vestita broșură **Adevărațiî Israelițî**, traduse ambele de cunoscutul publicist *B. Marian.*

DIN T.-SEVERIN

(Corespondență particulară a ziaruluî *Adevĕrul*)

Primarul.—Ajutorul de primar.—Alegerea funcționarilor. — Noul numit. — Literare.

Primarul

De și sîntem înzestrațî cu un local frumos, din nenorocire sîntem înzestrațî cu un personal de conducere din tot ce s'a putut găsi maî incapabil, căutînd fie-care a-șî îngriji de interesele sale în dauna intereselor comuneî. Primar avem pe un D. Uzcescu, azî mare comerciant, ïar maî deună-zî amenințat de faliment. In ceea-ce privește îmbunătățirile orașuluî, D-sa se mărginește numaî la organizarea depozituluî de blane ce posedă și pe care l-a asortat cu ceî maî competințî (!) bătăușî, un procedeŭ foarte sistematic de a înlătura concurenții, căcî posedă un rival puternic, care are depozituluî vecin cu al D-sale. Aș avea de înregistrat cazurî de bătăî venite și înaintea tribunaluluî, dar îmî rezerv dreptul pentru altă-dată. Asta este ocupația de predilecție, pentru care este retribuit de comună, ïar conducerea comuneî este lăsată în grija D-luî ajutor de primar Mitiță Ghelmegeanu, pe care-l voiŭ schița în treacăt.

Ajutorul de primar

Venit în oraș cu un an maî înainte de căderea conservatorilor, ca avocat, cu singurul merit de a fi fiul prefectuluî pașoptist. La alegerea consiliuluî comunal, îl vedem figurînd în capul listeî colegiuluî al II-lea. Nu-î lucru de mirat la noî să vezî și un englez primar, numaî tatăl săŭ să fie prefect. Dar să trecem la dosarul mușamalelor, să revenim la actualitățî, spre a vedea cum știe D-sa a administra comuna, căcî am spus-o că azî D-sa e marele autocrat, din grația partiduluî.

Alegerea funcționarilor

In cursul luneî Decembrie, în urma ancheteî făcută de D. Giani, — anunțată și de „Adevĕrul"—oficerul stăreî civile C. Scăneriu și copistul Smădescu, sînt pușî în disponibilitate pentru niște falșificărî, făcute mușama. In postul de copist este numit D. Al. Mîndruț, în contra căruia n'am nimic de zis. După două lunî de serviciŭ, numitul cade la pat bolnav și cere un concediŭ de 8 zile, care i se acordă. După expirarea concediuluî, D. Mîndruț este destituit și înlocuit pentru că nu s'a prezintat la serviciŭ! N'așî fi inzistat asupra acestuî caz, dacă D. ajutor, inocent, ar măsura cu aceeaș măsură la toțî. Secretarul Primărieî, a căruî prezență la serviciŭ e mult maî necesară, i-se acordă un congediŭ pe timp nelimitat, căcî se știe de toțî că D. Al. Petrescu, retribuit aproape cu 250 leî lunar, nu s'a prezintat de șease lunî la serviciŭ, pe cînd D. Mîndruț, după cincî zile de la expirarea congediuluî, e și înlocuit. E acelașî act de slugărnicicarea, săvîrșită de toțî politicianiî noștri, spre a căpăta favor puternicilor.

Noul numit

Postul s'a solicitat de maî mulțî tinerî absolvențî aî liceuluî. Aŭ fost toțî respinșî pe motivul că sînt minorî. Tînărul Ignătescu, actual copist, oare major este? Fiul D-luî casier comunal, retribuit cu șase-zecî leî lunar, este tot major, căcî abïa a împlinit 15 anî?

Literare

In ce privește partea intelectuală, sîntem și maî înapoiațî. Nicî trupele de provicie nu ne maî viziteză de teama falimentuluî. Numaî „Ateneul" nostru ne delecteză din cînd în cînd. Maî zilele trecute a fost o conferință ținută de D-nul maïor Russo, asupra „Suveranitățiî Romînieî."

Meritul conferențiaruluî e acela că ne-a înșirat pe toțî Domniî din istoria D-luî Tocilescu.

Mis.

Știrî Artistice

D. C. Bălăcescu, cunoscutul sculptor care lucrează în Italia la statua luî Tudor Vladimirescu, a lucrat cu multă măestrie două medalioane în bas-relief, reprezintînd pe rege și pe regina.

D-sa le-a expus în *Sala noastră de Depeșî* unde publicul poate admira finețea lucrăreî talentatuluî sculptor.

Noî dînd adăpost opereî D-luî Bălăcescu, am avut în vedere arta și nu, de sigur, chipurile carî le-a întrupat în bronz sculptorul și cărora nu noî vom le face reclamă.

Suplimentele noastre Gratuite

Un pas înainte în seria desvoltărilor ce ne-am propus să aducem ziaruluî nostru este și următoarea îmbunătățire:

Fie-care cititor al uneî edițiunî din „Adevĕrul" va primi, GRATIS în SUPLIMENT, partea din conținutul edițiuneî „imediat anterioare", care nu se găsește în corpul ziaruluî, edițiune cumpărată.

Cu acest chip am reușit să facem din cele două edițiunî ale „Adevĕruluî" două ziare aproape separate și în acelașî timp PE DEPLIN COMPLECTE pentru cititorul chïar al uneî singure edițiî.

Cu începere de astă-zî dar, cititoriî „Adevĕruluî" de seara vor primi GRATIS un supliment coprinzător de toate știrile edițieî de dimineața, ïar cititoriî „Adevĕruluî" de dimineața, vor primi GRATIS un supliment cu toate știrile de seara.

Afară de romanul PE DRUMUL CRIMEI, actualmente în curs de publicare în AMBELE EDIȚIUNI, vom da cîte o foiță suplimentară fie-căreî edițiunî în parte.

Așa, suplimentul edițieî de dimineața va publica în foiță COPIII PĂRĂSIȚI, de Pierre Decourcelle, un roman din cele maî senzaționale, care timp de un an și jumătate a pasionat și azî încă pasionează lumea din Paris; ïar suplimentul edițieî de seara va da în foiță interesantele și instructivele memoriî ale celebruluî fost agent de siguranță al Parisuluî, GORON, nume de care se leagă toate isprăvile marî ale poliţieî secrete din Franța în ultimiî anî și a căruî reputațiune a devenit universală.

Prețul unuî exemplar din „Adevĕrul" ÎMPREUNĂ CU SUPLIMENTUL SĔŬ este ca pînă acum, adică 10 BANÎ.

CHESTIUNI EXTERNE

Incendiarea Macedonieî

— Prin fir telegrafic —

Luptele din Creta.—Blocarea Creteî.— Trupele europene. — Incendiarea Macedonieî.—Epidemiile în Creta. Slăbiciunea floteî turcești.—Rusia contra Greciei. —Dărimarea podurilor în Macedonia.

Luptele din Creta

Atena, 2 Martie.—Miniştriî puterilor aŭ ținut azî o conferință lungă.

Insurgențiî continuă să bombardeze Spinalonga.

Blocarea Creteî

Roma, 2 Martie.—Puterile aŭ decis în mod definitiv de a nu răspunde la nota grecească și de a ordona amiralilor de a procede îndată la blocarea porturilor insuleî Creta.

Trupele europene

Canea, 2 Martie,—Trupele europene debarcate la Canea, Retimo și Candia, suferind de oboselî marî, amiraliî aŭ telegrafiat guvernelor lor, cerînd un efectiv de marinarî egal cu acela ce s'a debarcat deja.

Incendiarea Macedonieî

Belgrad, 2 Martie.—Știrî din Serbia anunță că s'aŭ prădat cincî sate și o mînăstire, precum și incendiarea a două sate.

Epidemiile în Creta

Constantinopol, 2 Martie.—Din cauza mareî aglomerațiunî a musulmanilor la Canea și a lipseî de nutrimente, este teamă de o epidemie. Cea maî mare parte a musulmanilor refugiațî nu voïesc să se întoarcă în districtele lor de origină și cer să fie transportațî la Sipyance saŭ la Rodes.

Slăbiciunea floteî turcești

Constantinopol, 2 Martie. — Intr'un raport adresat sultanuluî, Kalan von Hofpașa declară că cuirasatele turceștî sînt inferioare acelora ale Grecieî, din cauză că aŭ armamentul vechiŭ și cuirasatele lor sînt maî slabe. Escadra turcească nu este în stare de a intra în acțiune.

Rusia contra Grecieî

Petersburg, 2 Martie.—*Journal de St. Petersburg* zice că răspunsul Grecieî este nesuficient și că puterile, în deplină înțelegere pentru menținerea păceî în Orient nu pot să aprobe intențiunea ascunsă a Grecieî de a-șî anexa Creta. Decî cu părere de rău puterile se vor vedea silite să aplice măsurî coercitive. Puterile dispun de mijloace suficiente pentru a pacifica Creta, fără concursul trupelor grecești.

Dărîmarea podurilor în Macedonia

Paris, 2 Martie. — Se anunță din Constantinopol Agențieî Havas *că podul de pe Wardar s'a dărîmat, din cauza releî întrețînerî, ïar nu din cauza vre-uneî exploziî cu dinamită.*

ECOURI

— Se știe că în Martie expiră termenul de doî anî pentru prescrierea acțiuneî prevăzută de legea asupra numeluî, în contra acelora carî șî-aŭ schimbat numele.

Iată acum și numele persoanelor carî aŭ cerut schimbarea saŭ adăogirea de nume patronimice pînă la 28 Februarie 1897 iclusiv: Niculescu C., diriginte1e școaleî rurale superioare din comuna Ștefănești, județul Muscel, schimbarea numeluî „Niculescu" în „Meculescu"; Ștefănescu Mihail, din București, adăogirea la numele patronimic de „Ștefănescu" a celuî de „Zănoagă"; Prager Sigmund, comerciant din București, înaintea numeluî patronimic de „Prager a celuî de „Leopold"; Predescu M., din Turnu-Măgurele, adăogirea la numele patronimic de „Predescu" a celuî de „Tobă"; Petrescu George din București, schimbarea numeluî patronimic de „Petrescu" în acela de „Ionescu-Melinescu"; Wechsler A., din orașul Iașî, schimbarea numeluî patronimic de „Wechsler" în acela de „Valeriu"; Locotenent Șubă Gh., din București, schimbarea numeluî patronimic de „Șubă„ în acela de „Pâncescu"; Eraclide C., din Cîmpu-Lung, adăogirea la numele patronimic de „Eraclide", a aceluî de „Bica-Badea"; Ionescu Stroe Cristea, din orașul Brăila, schimbarea numeluî patronimic de „Ionescu" în acela de „Ivașcu"; Nicolae C., din comuna Pogoanele, județul Buzăŭ, adăogirea la numele patronimic de „Nicolae" a celuî de „Chirițescu"; D-șoara Ioanin Filofteïa, din București, schimbarea numeluî patronimic de „Ioanin" în acela de „Ioniță Theodoru"; Nedelcovicî Miltiade, din Bîrlad, adăogirea la numele patronomic de „Nedelcovicî" a celuî de „Scandalea"; Ionescu Toma, din Caracal, schimbarea numeluî patronimic de „Ionescu" în acela de „Bîrzianu"; Huianu I., din comuna Pomirla, județul Dorohoiŭ, schimbarea numeluî patronimic de „Huianu" în acela de „Alexandrescu"; Șmanțug G., din orașul Iașî, schimbarea numeluî patronomic de „Șmanțug" în acela de „Săvescu"; Dumitrescu I., din București, adăogirea la numele patronimic de „Dumitrescu" a celuî de „de la Teișanî"; Puțureanu C. Nicolae, din București, schimbarea numeluî patronimic de „Puțureanu", în acela de „Constantinescu"; Nicolaŭ George, din București, schimbarea numeluî patronimic de „Nicolaŭ", în acela de „Haralambie"; Nicolescu I., din București, adăogirea la numele patronimic de „Nicolescu, a celuî de „Viforanu"; Matheiŭ A. Constantin, din Slatina, schimbarea numeluî patronimic de „Matheiŭ", în acela de „Băsceveanu"; Dumitrescu Valeriu, din București, schimbarea numeluî patronimic de „Dumitrescu", în acela de „Barbescu"; Locotent Theodorescu Al., din Craiova, schimbarea numeluî patronimic de „Theodorescu", în acela de „Theodoru".

— Cititorilor noștri, carî doresc să-șî menție sănătatea, precum și celor suferinzî le recomandăm să-șî procure *Noua știință pentru vindecarea tuturor boalelor* fără medicamente și fără operațiunî, de Louis Kuhne din Lipsca.

Prețul unuî volum broșat 5 leî, legat 7,50. Se află de vînzare în Sala noastră de Depeșî, precum și la orî-ce librărie din țară, saŭ la editoriî Ralian și Ignat Samitca, Craiova, carî trimit contra mandat poștal.

— Se anunță că secțiunea Bucureștî „Drepturile" a israeliților pămîntenî carî aŭ satisfăcut legea de recrutare, își are sediul în str. Pitagora, No. 10.

Toate corespondențele, precum și orî-ce sume de banî, să se trimită numaî la sus zisul sediŭ, de oare-ce societatea „Drepturile" nu maî are nicî o legătură cu Clubul Muncitorilor.

Foițele noastre

Cu începere de mîine, *Adevĕrul* va publica două foițe nouî. In suplimentul edițiuneî de dimineață, se va da romanul:

COPIII PARASIȚI

de *Pierre Decourcelle,*

care a dat naștere drameî cu acelaș nume, și care a stors atîtea lacrimî spectatorilor *Teatruluî Național.* **In Paris această dramă a avut peste CINCI SUTE de reprezintațiunî.**

In suplimentul edițiuneî de seară, publicul va gusta destăinuirile fostuluî șef al poliției secrete din Paris, GORON, ale căruïa memoriî sub titlul de:

Destăinuirile unuî polițist,

pasionează întreg Parisul.

Grija ce am pus în tot-d'a-una în alegerea foițelor noastre, este o dovadă că și de astă dată am pus mîna pe un izvor nesecat de intrigî senzaționale, de situațiunî tragice și de înduioșătoare întîmplărî.

Cu începere dar de mîine, cetițî: In suplimentul *edițieî de dimineață:* **COPIII PĂRĂSIȚI.**

In suplimentul *edițieî de seara:* **DESTĂINUIRILE unuî POLIȚIST.**

Comitetul executiv: S. Weisman, J. L. Segally, E. Zaharovicî.

— Direcțiunea expozițiuneî operelor artiștilor în viață face cunoscut D-lor artiștî că, conform regulamentuluî, expozițiunea se va deschide la 1 Maï, ïar lucrările destinate a figura în expozițiune se vor primi cu începere de la 1—15 Aprilie în fie-care zi, de la orele 9—12 a. m. și de la 3—6 p. m., în localul expozițiuneî din palatul Ateneuluî Romîn.

— Colaboratorul nostru D. Cincinat Pavelescu șî-a trecut cu un deosebit succes teza sa de licență, tratînd despre *Știința diplomatică.* Urăm D-luî Pavelescu, în cariera juridică tot atît succes cît a repurtat pe cîmpul literelor.

Votul Universal la Pitești

— De la corespondentul nostru —

Intrunirea de Duminică

Ierî la 2 ore, a avut loc în Piteștî, în sala Săcărescu, o întrunire în favoarea Votuluî Universal.

Sala era plină și entuziastă, deși cîțî-va zeloșî apărătorî aî mucegăitelor treî colegiî convocaseră pe cetățenî la o altă întrunire, numaî și numaî ca să zădărnicească manifestările de simpatie pentru democratica reformă Votul Universal.

Președinte a fost proclamat D. Theodoru, fostul șef al găreî Piteștî, sacrificat în ultima mișcare a funcționarilor Căilor Ferate.

*

După ce D. Theodoru mulțumește concetățenilor săî de onoarea ce i-se face, dă cuvîntul D-luî Achil Ioanid.

D-sa, în numele piteștenilor, salută pe ceî carî aŭ pornit mișcarea pentru cucerirea Votuluî Universal și în special pe D-niî Vintilă C. A. Rosetti, C. Dobrescu-Argeș și V. G. Morțun.

*

Se dă apoî cuvîntul D-lor C. Dobrescu-Argeș, Vintilă C. A. Rosetti si V. G. Morțun, carî în aplauzele săleî, arată atît relele actualeî noastre organizărî electorale, cît și marile foloase ce vor urma din această reformă.

In special, cuvîntarea prietenuluî nostru Morțun este acoperită cu furtunoase și entuziaste aplauze.

*

In curînd vă voiŭ trimite o amănunțită dare de seamă a acesteî întrunirî, care a lăsat în Piteștî o adîncă impresiune și va mări de sigur numărul celor carî luptă pentru cucerirea mareî reforme democratice a Votuluî Universal.

Corespondent.

OFICIALE

S'a desființat taxa ce se percepe de către comuna urbană T.-Jiu asupra întreprinzătorilor de pompe funebre.

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

22

PE DRUMUL CRIMEI

Partea a doua

PE DRUMURILE MARI

II

A venit în toate zilele ca să mă vază și aducea și medicamentele, fără să ceară plată pentru vizite.

Eșind de acolo am fost dat la fabrica Saverpol.

Nu sînt încă solid, dar merg maî bine și sînt tare mulțumit că mă aflu aci, Bertină, nu știŭ pentru ce, dar mi se pare că o să fim prietenî și că te ïubesc deja....

In momentul acela, sună ora unu; clopotul atelierelor chema pe muncitorî la lucru.

Bărbațiî, femeile, copiiî, intraŭ cu grămada.

Bertina și Charlot se sculară și străbătură curtea inundată de soare.

Charlot zicea mergînd alăturî de fetiță:

— Iată, am isprăvit.... Nu-î plăcută de loc ast-fel de viață.... vecînic figurî nouî....

— Eŭ, zise Bertina, țî-așî povesti tot ce știŭ, dar nu maî avem vreme de vorbă. Diseară, dacă vreî să mă însoțeștî pînă la Saint-Remy saŭ mîine după dejun, cum țî-o plăcea.

— Mîine, în acelașî loc. Știî, Bertina? într'o zi la Paris, în strada Parcheminerie, D-na Julietta m'a sărutat.... și am simțit ce-va ca și cum mî-ar fi mîngîïat inima....

De atuncî, nimenî, auzî tu Bertino? nicî odată nu m'a maî sărutat... Vreî să te sărut, dragă Bertina?

— Oh! din toată inima!...

Ișî aplecă frumosu-î cap zîmbind.

Băïatul o sărută pe obraz, încetișor.

Și ea-î întoarse sărutarea.

O primi cu ochiî închișî, înfiorîndu-se.

Și rămase un moment nemișcat, ca să guste maî bine sărutarea.

— Ah! zise, m'aî sărutat chïar ca D-na Julietta.

O voce la spatele lor îî făcu să tresară.

— Să vă maî prind încă odată sărutîndu-vă!..

In acelaș timp o lovitură de picïor izbi pe Charlot care se rostogoli la picïorul unuî stîlp de marchiză lîngă bïurourî.

Era contra-maestrul Mabillot.

Charlot plecă numaî-decît capul, cu lacrimile în ochî.

Se simția și acolo rob ca pretutindenî.

Și era să fie multă vreme încă!

Ișî strînse pumniî săî micî, într'un gest de amenințare.

Lovit și umilit în fața Bertineî, asta-î rupea inima.

Dar o privire dulce din partea fetițeî îl liniști.

De aci înainte, ambiî copiî nu eraŭ să maî fie singurî, de oare-ce se ïubïaŭ.

Trăiseră singuraticî.

De acum începea viața în douî.

Seara, ïeșind din ateliere, se văzură.

— Seară bună, Bertina.... somn dulce!

— Seara bună, Charlot, noapte bună!

— Ah! dacă bïetul Criquet ar fi aci, cum te-ar ïubi și el numaî de cît!

— Cine-î acest Criquet, despre care vorbeștî mereŭ?

— Un prieten! De cît nu știŭ ce s'a făcut cu el. Poate că a murit...

Și în umbra nopțeî care se întindea peste clădirea neagră a fabriceî, siguri că de astădată Mobillof nu-î va maî surprinde, se sărutară ïar și pe urmă fugiră.

III

Cînd se întoarse Bertina seara acasă, Julien o aștepta, ghemuit în prag.

Fericită încă de întîlnirea luî Charlot și emoționată de gentilețea luî, nu-î maî era frică de sinistrul pocit, par'că ar fi căpătat de odată un protector.

Iî dădu să mănînce, mîncă și ea cu poftă și se culcă.

Peste noapte o deșteptă un zgomot.

Fiind-că strălucea luna, recunoscu pe Julien care intra.

Peste zi, pocitul deșurubase broasca de la ușă.

Simți o groază atît de strașnică, în cît rămase ca paralizată, fără să poată face nicî o mișcare.

El se apropie de dînsa.

Brațul gol al fetițeî atîrna afară din pat.

Il mușcă, aproape de cot, atît de tare, în cît ea dădu un țipăt groaznic.

Pocitul începu a rîde și fugi.

Stătu toată noaptea deșteaptă.

El însă, nu se maî întoarse.

Il auzea sforăind tare.

Dimineața cînd se duse la lucru, la fabrică, brațul îî era umflat.

Iî era aproape peste putință să se slujească de el.

Totușî se puse la lucru.

Era așa de neîndemînatică, în cît rupea firele și se strica țesătura.

Și fiind-că se temea să nu fie ocărîtă, ochiî i se umpleaŭ de lacrămî.

Tocmaî zări pe Mabillot care se apropia.

Dintr'o aruncătură de ochî, constată stricăcïunile și întrebă care-î pricina.

— Copila asta, zise lucrătoarea cu care ucenicea Bertina. De obiceiŭ e foarte îndemînatecă. Azî însă, nu face de cît prostiî.

Bertina plîngea.

Mabillot o zgudui.

— Dacă nu lucrezî bine, te trimet la închisoare.

De odată Mabillot o recunoscu și zise aspru:

— In loc să lucrezî, nu țî-ar plăcea maî bine să te săruțî cu băețiî prin colțurî?

Fata lăsă capul în jos.

Tremura.

— Dacă nu eștî în stare să lucrezî la meșteșugul tăŭ, du-te în atelicrele de pucïoasă.

— Bine, D-le, zise resemnată.

In aceste ateliere lînurile sufereaŭ cea din urmă operație.

Aci se coloraŭ oare-carî stofe prin acid sulfuric gazos.

E aproape imposibil să stea cine-va de cît cîte-va minute în aceste infernurî de pucïoasă ale căreî emanațiunî îțî intră pe gît și te înfocă.

Nu numaî acolo e vïața în pericol, dar în vecinătate chïar, gazurile carî scapă din uzină și se amestecă cu atmosfera distrug vïața animală și vegetală.

Și acolo lucra fata pînă seara.

In fie ce moment, era nevoită să ïasă la aïer ca să respire alt-ceva de cît otravă.

O apucase o tuse care o ținea ceasurî întregî, în care vreme se zvîrcolea pe bancă, cu pïeptul sfîșiat, horcăind, cu ochiî roșiî și sîngerațî de toate sforțările pe carî pucïoasa le zmulgea din gîtul eî.

Cînd veni seara, se grăbi să se ducă acasă.

Nu văzu pe Charlot.

Voi să se culce, ca să se holinească puțin.

Abïa se pusese în pat cînd se arătă Julien.

— Mîncare! mîncare! zise.

Și a trebuit să se scoale și să se ocupe de dînsul.

Puse apă la foc.

Și pe cînd curăța zarzavat, ïar apa colcotea, pocitul găsi mijlocul să răstoarne căldarea peste picïoarele Bertineî.

Copila dădu un țipăt oribil și căzu.

Din fericire apa se vărsase peste galențî și se scursese numaî înăuntru.

Totușî fu opărită icî și colo.

Se unse ea singură cu unt de lemn, puse puțină vată pe arsură, se legă cu niște cîrpe și se culcă.

Julien o privïa tăcînd.

Nu făcea nicî o mișcare.

Ochiî luî roșiî eraŭ fixî, gura însîngerată rămăsese căscată.

Petrecu noaptea fără să doarmă.

A doua zi nu putea umbla.

Se sculă cu multă greutate, cercă să ïasă, dar a fost în zadar.

Pe la două-spre-zece ore și jumătate, ușa caseî fu împinsă încetișor și ea văzu un cap drăguț, surprins și cam sperios, ivindu-se în crăpătură.

Era Charlot.

Bertina ședea jos cu picïoarele rezemate pe un scaun.

— Pot să intru, Bertina?

— Cum nu, Charlot! Oh! ce plăcere să te văd.... Mî-e așa de răŭ și-mî era așa de urît!...

Și-î întinse brațele.

El o sărută.

De-odată zări într'un colț, ghemuit în umbră pe Julien, care se uita la el cu răutate.

(Va urma)

CULISELE POLITICE

CRIZA

Lupta pentru impunere. Declarațiile D-luĭ Sturdza.— Testamentul politic. Limpezirea situațieĭ.

Lupta pentru impunere

Ierĭ, foarte mulțĭ liberalĭ printre carĭ și numeroșĭ membri aĭ parlamentelor, aŭ fost de a vizitat pe D. Dim. A Sturdza. Din convorbirile ce aŭ avut aceștia cu D-sa rezultă că demisia D-luĭ Sturdza, nu este făcută de cît pentru a sili pe sturaziștĭ—după cum am spus-o deja—să dea o luptă serioasă pentru a-l aduce la guvern.

D. Dim. Sturdza vrea să se impuĭe și regeluĭ, cu care stă azĭ în răĭ termenĭ.

Declarațiile D-luĭ Sturdza

D. Dim Sturdza, deși a declarat amicilor saĭ acasă că se retrage din politică pentru că nu i se dă puterea și prin urmare ar păstra cu bucurie șefia partiduluĭ dacă ĭ s'ar da și preșidenția consiliuluĭ, ĭerĭ, după ce a fost reales la Creditul Rural, a ținut o cuvîntare prin care, după ce a mulțumit pentru noua sa realegere și a arătat importanța instituțieĭ, a declarat că de acum înainte își va consacra întreaga activitate a zilelor pe carĭ i le va maĭ acorda bunul Dumnezeŭ, Creditului Rural și Academieĭ Romîne.

Activitatea politică nu-l maĭ atrage și e convins că va găsi un cîmp destul de larg de activitate la aceste două instituțiĭ. D-sa a maĭ vorbit apoĭ și de alte lucrărĭ la carĭ lucrează de maĭ mult timp și a dat să înțeleagă că va lăsa și niște memoriĭ în carĭ va spune adevărul asupra tuturor evenimentelor politice la carĭ a luat parte.

Testamentul politic

Maĭ mulțĭ dintre aceĭa carĭ aŭ ascultat acest discurs aŭ spus :

— In sfîrșit, D. Dim. Sturdza șĭ-a făcut și testamentul politic. Dacă se va maĭ întoarce în vĭața politică, nu va fi de cît un strigoiŭ.

Lucrul e probabil, căcĭ prea ĭĭ plăcea D-luĭ Sturdza să se serveassă de cuvîntul strigoiŭ.

Limpezirea situațieĭ

Situația se va limpezi azĭ la Senat.

Credința celor maĭ mulțĭ liberalĭ chĭar este că dezbinarea aceasta va sili întreg partidul să se retragă de la putere.

Orĭ-care ar fi rezultatul de azĭ de la Senat,—fie că va învinge D. Aurelian, fie că va învinge D. Sturdza,—partidul liberal se va sfărîma în bucățĭ.

Și nu trebuĭe să se uĭte că regele a declarat tuturor că nu voĭește să guverneze cu crîmpeĭe de partide, ci cu partide întregĭ bine înjghebate și unite.

Rep.

Evenimentele din Orient

Ruperea alianțeĭ franco-ruse

Oficiosul Pester Lloyd **publică o depeșă** a agențieĭ rusești **după care contele Muraview a pus în vedere telegrafic D-luĭ Hanotaux, ministrul de externe francez, că dacă Franța se va opune propunerilor făcute pentru blocarea Greciei, atuncĭ alianța franco-rusă va suferi o puternică zdruncinare.**

Turburărĭ în Rusia

Din Yalta, în sudul Rusieĭ, se telegrafiază că între rușiĭ și turciĭ de acolo s'aŭ întîmplat cîte-va cĭocnirĭ sîngeroase, în carĭ turciĭ aŭ fost răŭ bătuțĭ și uniĭ chĭar omorîțĭ. Toate cafenelele și prăvăliile sînt închise, ĭar orașul este ocupat militărește.

Sînt temerĭ ca rușiĭ din cele-l'alte orașe unde locuĭesc turcĭ, să nu se dedea și eĭ la ast-fel de excese.

Pretențiunĭ albaneze

Pester Lloyd află că șefiiĭ triburilor albaneze aŭ declarat guvernuluĭ turc că vor ajuta pe turcĭ în lupta contra Grecieĭ numaĭ sub condițiunea ca Albania să fie proclamată autonomă, recunoscînd numaĭ de formă suzeranitatea sultanuluĭ.

Amenințările Germanieĭ

Guvernul german a notificat celuĭ grec, că dacă nu va pune frîŭ furieĭ poporuluĭ în contra germanilor din Grecia, atuncĭ flota germană va ști să-șĭ facă datoria.

Grecia republică

Ziarul german *Post* află din Atena că zgomotul despre abdicarea regeluĭ George, circulă din noŭ cu inzistență.

Se spune că D. Delyannis este înțeles cu regele ca acesta să abdice și să se proclame Grecia republică.

Propunerile Grecieĭ

Grecia a adresat puterilor o a doua notă, care conține punctele următoare :

1. Trupele turceștĭ vor părăsi insula imediat. 2. Trupele greceștĭ vor concura la restabilirea ordineĭ. 3. Insurgențiĭ se vor supune puterilor. 4. După treĭ lunĭ se va hotărî prin plebiscit cestiunea: autonomie saŭ anexare. 5. Puterile vor îndupleca Poarta să-șĭ retragă o parte din trupe de la granița Tesalieĭ, și Grecia își va retrage trupele în aceleașĭ proporțiĭ.

Prestigiul Europeĭ

Koelnische Zeitung spune că Europa nu maĭ poate trata cu guvernul grec, căcĭ alt-fel va pĭerde orĭ-ce prestigiŭ în Orient și n'ar maĭ putea sili nicĭ odată pe sultan să introducă reformele necesare.

Propunerea Franțeĭ

Berliner Tagblatt *află că guvernul francez a propus ca înainte de a se procede la blocarea Grecieĭ, Europa să încerce blocarea Creteĭ; în acest caz poate că Greciĭ se vor supune de bună voĭe.*

Războiul e inevitabil

Din Atena se telegrafiază că în cercurile militare se crede că războiul greco-turc este inevitabil și trebuĭe să izbucnească zilele acestea.

Regele George este ferm hotărît a rezista și declara războiŭ Turcieĭ.

Maĭ multe regimente, între carĭ și acel al prințuluĭ moștenitor, aŭ plecat în Tezalia.

Ajutoare Grecieĭ

Din Genua se telegrafiază că cincĭ societățĭ republicane din Italia: Mentarea, Capera, Angello Bruneth, Auralio Saffi, *și* Rione Moritz *s'aŭ angajat a forma corpurĭ de voluntarĭ și a le trimite în ajutorul Grecieĭ.*

Un interview

Corespondentul din Atena al ziaruluĭ german „Francfurter Zeitung" a interviewat pe un diplomat grec care ĭ-a spus următoarele : Regele George este pus în dilema orĭ a provoca războĭul civil în Grecia, orĭ a declara războiŭ Turcieĭ. Atitudinea de astă-zĭ a Austro-Ungarieĭ, a urmat diplomatul grec, este de neînțeles, căcĭ vara trecută regele George, vorbind cu împăratul Fraț-Josef, acesta ĭ-a spus : „Organizează-țĭ armata și regulează singur chestia cretană. Austro-Ungaria te va susține".

Revoluția

Dacă Creta nu va fi anexată la Grecia, revoluția va izbucni după cîte-va zile în Macedonia. Banĭ avem destuĭ, un grec bogat din Egipt, D. Averoff, a dat 50 de milioane de franacĭ, societatea greacă Naționala a dat întregul eĭ capital de 18 milioane și zilnic sosesc ajutoare din Anglia, Rusia, Franța și Romînia.

Idealul regeluĭ George

Scopul regeluĭ George este să adune într'un singur mănuchĭ pe cele 8 milioane de Grecĭ din Peninsula Balcanică și să fondeze ast-fel noul imperiŭ bizantin.

Forțele italiene

N ues Wiener Tagblatt *află din Roma că guvernul italian ține gata de plecare în Creta o escadră compusă din 15 vapoare marĭ, 100 de torpiloare și alte 30 de vapoare ale societățeĭ de navigație italiană. Numărul marinarilor acesteĭ escadre se urcă la 10.000 de oamenĭ.*

Luptele în Creta

Ziarul englez „Times" află din Creta că acolo luptele ĭaŭ zilnic proporțiunĭ maĭ marĭ.

Detașamente mixte compuse din 200 soldațĭ englejĭ, 100 francezĭ, 100 austro-ungarĭ, 150 rușĭ și 55 de italienĭ aŭ plecat cu 4 tunurĭ pentru a apăra pe turcĭ în contra atacurilor insurgenților. Cu toate acestea insurgențiĭ aŭ intrat în Kandano și aŭ jefuit orașul, gonind pe musulmanĭ. In urmărirea musulmanilor, creștiniĭ aŭ omorît mulțĭ turcĭ, și aŭ făcut prizonierĭ maĭ multe femeĭ și copiĭ.

Trupele europene intervenind, un schimb de focurĭ s'a început între insurgențĭ și europenĭ, fără a se produce însă marĭ pagube.

Val.

INFORMAȚIUNĬ

O dată cu ediția de seara a „Adevĕruluĭ" de astă-zĭ, cititoriĭ sînt rugațĭ să reclame chĭoșcarilor și vînzătorilor de ziare SUPLIMENTUL GRATUIT CU ȘTIRILE DE DIMINEAȚA.

Partizaniĭ D-luĭ Fleva, în întrunirea pe care aŭ avut-o aseară la clubul democrat, aŭ luat hotărîrea de a începe o agitație puternică contra guvernuluĭ pe tema legeĭ patentelor.

D. Fleva, luînd cuvîntul, a spus că cu privire la această lege va face un al douilea 1888.

Prefectura județuluĭ Botoșanĭ a înaintat ministeruluĭ de interne un proĭect de lege pentru construirea unuĭ palat administrativ, arest preventiv și cazarme. Pentru acest scop județul va contracta un împrumut de un milion de leĭ.

D. Conte de Gubernatis, plecînd din țară, a adresat din Sinaĭa D-luĭ Periețeanu-Buzăŭ, președintele Ligeĭ, următoarea telegramă :

Mulțumesc foarte mult Ligeĭ romîne pentru urările făcute regeluĭ Italieĭ, pe carĭ îndată le-am comunicat majestățeĭ sale. Simt încă la Sinaia, unde mă aflu acum, căldura Ligeĭ și mulțumesc comitetuluĭ, președinteluĭ și membrilor eĭ pentru onoarea făcută țăreĭ mele în persoana mea.

De Gubernatis

Unguriĭ și-aŭ manifestat intențiunea de a confisca fondurile de 400,000 leĭ ce asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporuluĭ romîn are capital precum și închiderea tuturor școalelor întreținute de societate. Cu un cuvînt voĭesc a distruge această frumoasă instituție. Capiĭ romînilor din Transilvania și Ungaria, imediat ce aŭ prins de veste de această nouă infamie, s'aŭ întrunit la Sibiŭ și aŭ luat deciziunea de a rezista contra pretențiuneĭ guvernuluĭ maghĭar care de o cam dată a ordonat schimbarea numeluĭ societățeĭ și a protesta cu energie contra desființăreĭ societățeĭ.

Astă-zĭ D. general Berendeĭ a depus pe bĭuroul Camereĭ proĭectul de lege modificator al legeĭ pozițiuneĭ ofițerilor.

In consiliul de administrație a Creditului Funciar urban aŭ fost realeșĭ D-niĭ D. Sturdza și Gr. Filipescu.

D. Al. Lahovari sosește azĭ în Capitală.

A se ceti în pagina II-a: „SUPLIMENTELE NOASTRE GRATUITE" și „FOIȚELE NOASTRE".

Rabiniĭ din Moldova aŭ înaintat ministeruluĭ de interne o petițiune prin care cer revocarea ordinuluĭ relativ la oprirea hahamilor de a maĭ tăĭa pasărĭ. Eĭ își întemeĭază cererea pe motiv că ovreiĭ aŭ ajuns să moară de foame, de oare-ce nu voĭesc în ruptul capuluĭ să mănînce găinĭ carĭ nu sînt tăĭate de hahamĭ.

Din cauza abundențeĭ de materie, IMPRESIILE luĭ Chițibuș și CRONICA luĭ Bac n'aŭ loc în numărul de azĭ.

In urma cerereĭ consiliuluĭ comuneĭ urbane Herța din județul Dorohoĭ, ministrul de interne va supune Corpurilor Legĭuitoare un proĭect de lege, prin care comuna este autorizată a răscumpăra dreptul de proprietate asupra tîrguluĭ și imașuluĭ din acea comună precum și a contracta un împrumut de 322,500 leĭ pentru acest scop.

Azĭ la orele 10 s'a ținut la ministerul de interne un consiliŭ de miniștri.

PARLAMENTARE

In ședința de Sîmbătă, Camera a votat indigenatel D-lor Emanoil Folțer, Vasile Urzică, căpitan Hodoș și căpitan Salteș.

Corpurile Legĭuitoare

DE LA CAMERĂ

Ședința de la 3 Martie, 1897

Criza

— Prin telefon —

Ora 1 și jum.

Sînt orele 1 și jumătate și pînă acum n'aŭ sosit de cît vre-o 4 deputațĭ.

Nicĭ un ministru nu-ĭ de față.

Tribunele sînt înțesate de public.

Zvonul de criză circulă cu inzistență.

Se crede că n'are să se ție ședință.

Ora 1 și 40

La ora 1 și 40, sosește D. Mîrzescu, D-sa este foarte agitat. Puținiĭ deputatĭ din Cameră îl înconjură și-l întreabă asupra situațieĭ.

D. Mîrzescu dă din umerĭ și caută ca prin gesturĭ să facă pe deputațĭ să înțeleagă că situația este încurcată.

*

D-niĭ Ferechide și Djuvara, într'un cerc de deputațĭ, spun că orĭ să fie șeful în capul guvernuluĭ, orĭ partidul să se retragă de la putere.

Orele 2

Sosesc D-niĭ miniștri Șendrea și Berendeĭ, și puțin maĭ în urmă D. Aurelian.

Miniștriĭ trec în cabinetul președinteluĭ Camereĭ și discută dacă trebuĭe să ție ședință saŭ să plece la Senat.

Pînă la această oră, nu sînt în Cameră de cît vr'o 60 de deputațĭ, carĭ, strînșĭ în grupurĭ, discută cu pasiune asupra situațieĭ.

*

Circulă o mulțime de versiunĭ, printre carĭ și aceea că **D-niĭ Cantacuzino și Stoicescu șĭ-ar fi dat demisia.**

Versiunea aceasta a adus-o la tribuna preseĭ un deputat guvernamental.

*

D. Aurelian pare foarte vesel și spune că situația s'a limpezit în favoarea guvernuluĭ.

*

De la Senat se cer știrĭ continuŭ. De la Cameră s'a comunicat Senatuluĭ ca ședința să nu fie deschisă pînă la sosirea D-luĭ Aurelian.

Orele 2 și un sfert

La orele 2 și un sfert, ședința încă nu se deschisese la Cameră.

Agitația în Cameră este mare.

La orele 2.20 se deschide ședința sub președinția D-luĭ Giani.

D. Aurelian roagă Camera să treacă în secțiunĭ pentru a studia cîte-va proĭecte de legĭ foarte importante.

Camera trece pentru o oră în secțiĭ.

*

D. Aurelian însoțit de un mare număr de deputațĭ, pleacă la Senat.

DE LA SENAT

Ședința de la 3 Martie

Tocmaĭ la orele 2 și jumătate a sosit un singur ministru, D. V. Lascar.

Senatoriĭ discută în grupurĭ asupra situațiaĭ.

D. Dim. Sturdza n'a răspuns nimic adreseĭ ca ĭ-a trimis Sîmbătă seară D. P. Grădișteunu, nicĭ nu și-a reînoit demisia și nicĭ nu a trimis vre-unuĭ vice-președinte delegație ca să prezideze.

La orle 2 și jumătate se deschide ședința. După ce se face apelul nominal, se ridică D. P. Grădișteanu, care prezida.

D-sa spune că cu ocazia alegereĭ președinteluĭ Senatuluĭ s'a hotărît că vice-președințiĭ nu pot prezida fără delegația președinteluĭ. (Murmure, protestărĭ). Sîmbătă s'a respins demisia D-luĭ Sturdza, azĭ D-sa nu a venit și delegația pe care ĭ-a dat-o Sîmbătă, ĭ-a fost dată anume pentru acea zi.

Vocĭ : Aĭ delegația. E valabilă ! Țĭ-o dăm noĭ !

D. Grădișteanu crede că vice-președințiĭ nu pot prezida de cît numaĭ cu delegația președinteluĭ.

Vocĭ : Așa ! Așa !

D. Grădișteanu pune la vot propunerea ca să se prelungească delegația vice-președinteluĭ. Imensa majoritate a senatorilor ridică mîĭnile.

Maĭ mulțĭ senatorĭ cer cuvîntul.

*

D. Vizanti susține că vice-președințiĭ pot prezida, dovadă că articolul din regulament spune că președintele „poate" să dea delegație vice-președinteluĭ. Acest „poate" însemnează că dacă vrea poate să prefere pe unul dintre vice-președințĭ. Nu înseamnă însă că Senatul nu poate ține ședințe fără voĭa președinteluĭ.

*

D. V. Urseanu declară că e de aceeașĭ părere.

*

D. C. Zăgănescu susține în mijlocul a numeroase protestărĭ din partea D-lor Vizanti, Obedeanu, Sefendache, etc. etc., că Senatul nu poate ține ședință fără ca să autorize președintele pe vre-un vice-președinte ca să prezideze.

ULTIMA ORA

Războiul greco-turc

Oficiosul „Pester Lloyd" află că guvernul grec așteaptă declararea blocăreĭ Grecieĭ pentru a declara oficial războiŭ Turcieĭ.

Cauza oficială a războiuluĭ va fi călcarea trataluĭ de la Berlin de către Turcia, prin faptul că a trimis flote în golful Arta, ceea-ce fiind contrar trataluĭ de la Berlin, este un efectiv casus belli.

Canea, 3 Martie. — Consuliĭ marilor puterĭ temîndu-se ca insurgențiĭ cretanĭ să nu atace Herkalionul, aŭ cerut de la amiraliĭ flotelor europene, trimiterea a nouĭ detașamente mixte.

*

Paris, 3 Martie, — Guvernul grec a trimis Agențieĭ Havas spre publicare maĭ multe scrisorĭ ale șefilor de insurgențĭ din Creta, prin carĭ aceștia declară că aŭ fost încunoștiințațĭ la timp de amiralul grec Reinek despre autonomia Creteĭ pe care o resping.

Spectacole

Lunĭ, 3 Martie, 1897.

ATENEUL ROMÎN.— Concertul Friedental.

CIRCUL SIDOLI.— Spectacole variate.

GRAND ETABLISSEMENT HUGO.— Reprezintația trupeĭ romîne cu mica Eleonora Marinescu.

CUPON
4 MARTIE, 1897

Acest cupon, tăiat din gazetă și trimis *Sălei de depeșĭ a Adevĕrului*, dă drept la unul din premiile din lista din numărul de azĭ. El este valabil pînă la 8 Martie] exclusiv.

Cărți medicale cu preț redus

	Se dă cu leĭ	în loc de
I. A. Doléris et R. Pichevin. La Pratique Gynecologique, 2 volume cu 343 figurĭ, și două planșe în culorĭ	18	20
E. Périer. Des stations médicales dans les maladies des enfants	5.40	6.
Dr. J. Comby. Traité des maladies des enfants 2 e édition Revue et augmentée	10.80	12
Dr. J. Comby. Formulaire, Thérapeutique et Prophylaxie des maladies des enfants	9.	18
Dr. I. Luys. Traitement de la folie	5.40	6.
Dr. A. Mercier. Les coupes du système nerveux central	3.60	4.
Profesor Alfred Fournier. Les chancres Extra Génitaux, avec 24 planches en couleurs	19.80	22.
Dr. F. P. Guiard. La Blennorrhagie chez l'homme; *Traitements Anciens et Nouveaux.*	7.20	
Docteur Vaucaire. Formulaire moderne. Traitements - Ordonnances, Medicaments nouveaux. Troisième édition, revue Corrigée et Augmentée	3.60	4.
G. M. Debove et Ch. Achard. Manuel de Médecine, 7 volume apărute se vinde cu 10% sub preț de Paris.		

Bibliothèque médicale Charcot-Debove lei 3.15 vol. în loc de 3.50

D-rs. Constantin Paul et Paul Rodet. Traitement du Lymphatisme
Dr. L. Galliard. Le choléra
Dr. A. Sallard. Amygdalites Aigues
Dr. Trousseau. La Thérapeutique antiseptique
Dr. J. Comby. L'Empyème pulsatile
Dr. A. Reverdin. Antisepsie et asepsie chirurgicales
Drs. Ch. Monod et F. Jayle. Cancer du Sein
Drs. Paul Mauclaire et de Bovis. Les Angiômes
Dr. L. Catrin. Paludisme chronique
Dr. Richardière. La coqueluche
Dr. I. B. Duplaix. Des anevrysmes et de leur traitement
Dr. H. Bourges. La diphtérie
Drs. Gouvernonprez et Bécue. Actinomycose
Dr. P. Achalme. l'Erysipèle
Dr. V. Ménard. Coxalgie tuberculeuse
P. Yvon. Notions de Pharmacie necessaires au médecin 2 vol.
Dr. E. Lecorché. Traitement de la goutte
Dr. H. Gillet. Rythmes des bruits du coeur
Dr. M. Bureau. Les Aortites
Dr. G. Patein. Les Purgatifs
Dr. G. André. Hypertrophie du coeur.
Drs. Laveran et Blanchard. Les Hématozoaires 2 vol.
Dr. F. Bonnier. Vertige
Drs. Dreyfus-Brisacet et I. Bruhl. Phtisie aiguë
Dr. Georges Martin. Myopie, Hyperopie, Astigmatisme
Drs. Auvard & Gaube. De l'anesthésie chirurgicale et obstétricale
Dr. Pierre Boulloche. Les angines à fausses membranes.
Dr. Pierre Janet. Etat mental des hystériques, Les accidents mentaux

Comandele pentru cărți medicale se efectuiază în timpul cel mai scurt cu prețul de Paris.

La administrația ziaruluĭ „Adevĕrul" se găsește de vânzare hârtie maculatură.

CUPON
Leĭ 3 în loc de 3.50

Acest cupon, tăiat din gazetă și trimis *Săleĭ de depeșĭ a Adevĕruluĭ*, dă drept la unul din premiile din lista din numărul de azĭ. El este valabil timp de șease zile cu începere de la 28 Februarie 1897.

Leĭ 3 în loc de 3.50

Alphonse Daudet. Tartarin sur les Alpes
" " Tartarin de Tarascon
" " Port Tarascon
" " Jack
Guy de Maupassant. Pierre et Jean
Jean Richepin. La Mer
Georges Ohnet. Dette de haine
André Theuriet. Coeurs meurtris
Dubut de Laforest. Angéla Bouchaud, demoiselle de magasin
I. K. Huysmans. Là Bas
Jacques Sautarel. Philosophie du déterminisme
Hector Malot. Sans famille, 2 volume ilustrate
" " En famille 2 volume ilustrate
Camille Flammarion. Les mondes imaginaires et les mondes réels
Camille Flammarion. Mes voyages aériens
" " Récits de l'Infini
" " La pluralité des mondes habités
Fritz Friedmann. L'Empereur Guillaume II et la Révolution par en Haut. L'Affaire Kotze
Shakspeare. Oeuvres complètes, 6 volume.
Molière. Oeuvres complètes, 3 vol.
Corneille. Oeuvres complètes, 2 vol.

Proprietar CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Bănceĭ Naționale — Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda